

Høringsnotat til 2. offentlig høring over miljøkonsekvensrapport for Vesterhav Nord Havvindmøllepark

Kontor/afdeling:
Center for vedvarende energi

Dato:
14-12-2020

J nr. 2019 - 84894

Baggrund

Med afsæt i den energipolitiske aftale fra 2012, samt med udgangspunkt i forundersøgelser og miljøvurderinger foretaget af Energinet.dk (nu Energinet), udbød Energistyrelsen den 20. februar 2015 anlæg og drift af 350 MW kystnære havvindmølleparker.

Vattenfall vandt udbuddet og indgik den 22. december 2016 koncessionsaftale med Energistyrelsen og fik samtidig meddelt forundersøgelsestilladelse og etableringstilladelse for henholdsvis Vesterhav Syd Havvindmøllepark og Vesterhav Nord Havvindmøllepark.

Etableringstilladelsen til Vesterhav Syd blev efterfølgende påklaget til Energiklagenævnet. Ved afgørelse af 20. december 2018 ophævede Energiklagenævnet den del af etableringstilladelsen for Vesterhav Syd Havvindmøllepark, som angår vurderingen af projektets virkninger på miljøet, og hjemviste denne del af etableringstilladelsen til fornyet behandling hos Energistyrelsen.

Som følge af Energiklagenævnets afgørelse for Vesterhav Syd Havvindmøllepark har Vattenfall ønsket, at Vesterhav Nord Havvindmøllepark gennemgår samme proces, som gør sig gældende for Vesterhav Syd Havvindmøllepark. På den baggrund anmodede Vattenfall den 12. marts 2019 Energistyrelsen om, at Vesterhav Nord Havvindmøllepark skulle undergå en ny miljøvurdering, samt at Energistyrelsen fremsender afgrænsningsudtalelse for Vesterhav Nord Havvindmøllepark til brug for Vattenfalls udarbejdelse af en ny miljøkonsekvensrapport.

Energistyrelsen meddelte den 13. marts 2019 til Vattenfall, at styrelsen betragter Vattenfalls anmodning som en anmodning vedrørende en ændring af projektet, omfattet af miljøvurderingslovens § 18, stk. 1 og stk. 2, samt at styrelsen forstår anmodningen således, at den nye miljøkonsekvensvurdering har til formål at supplere den foreliggende VVM-redegørelse for Vesterhav Nord Havvindmøllepark¹ i forhold til Vattenfalls konkrete projekt.

¹ "Vesterhav Nord Havvindmøllepark, VVM-redegørelse og Miljørapport af april 2015" - delrapport 0, 1, 2, 3 og 4

I perioden fra 1. juli til 16. august 2019 indkaldte Energistyrelsen idéer og forslag til den nye miljøvurdering af hhv. Vesterhav Nord (1. offentlighedsfase). I samme periode foretog Miljøstyrelsen en høring af nabostater over projektets grænseoverskridende miljøpåvirkninger (ESPOO-høring) i henhold til ESPOO-konventionen.

På baggrund af høringen udarbejdede Energistyrelsen høringsnotat og afgrænsningsudtalelse for begge projekter.

Afgrænsningsudtalelsen for Vesterhav Nord Havvindmøllepark, som er fremsendt til Vattenfall, indeholder Energistyrelsens krav til miljøkonsekvensrapporten, herunder hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten skal indeholde.

I perioden fra 5. maj til 30. juni 2020 sendte Energistyrelsen den endelige miljøkonsekvensrapport for Vesterhav Nord, som Vattenfall har udarbejdet, i høring hos offentligheden og myndigheder (2. offentlighedsfase). I samme periode foretog Energistyrelsen via Miljøstyrelsen ESPOO-høring af Tyskland og Holland, som havde tilkendegivet ønske om at blive inddraget i processen.

Nærværende høringsnotat opsummerer de indkomne høringssvar fra 2. offentlighedsfase og Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene. Energistyrelsens bemærkninger fremgår i *kursiv*.

Høringsnotatet

Der er modtaget i alt 94 høringssvar vedr. Vesterhav Nord i 2. offentlighedsfase. De fleste høringssvar er fra privatpersoner, men der er også modtaget høringssvar fra myndigheder, foreninger og organisationer. En række høringssvar er afgivet på vegne af flere personer og sammenslutninger af sommerhusejere og 8 høringssvar henviser til og tilslutter sig høringssvaret fra Foreningen Stop Vesterhav Nord.

Del 1 i høringsnotatet er en oversigt og opsummering af høringssvar fra berørte myndigheder og institutioner med myndighedsopgaver samt Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene. Følgende berørte myndigheder har afgivet høringssvar: Arbejdstilsynet, Strandingsmuseum St. George, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Aalborg Stift, Transport- og Boligministeriet, Lemvig Kommune, Erhvervsministeriet og daværende Miljø- og Fødevareministeriet, nu Miljøministeriet. Derudover er der modtaget høringssvar fra Holland og Tyskland i forbindelse med ESPOO-høringen.

Del 2 i høringsnotatet består af et skema, der opsummerer høringssvar til miljøkonsekvensrapporten, der har været udgangspunktet for 2. offentlighedsfase afholdt i perioden 5. maj til 30. juni 2020, samt Energistyrelsens bemærkninger til høringssvarene. Skemaet er opdelt efter miljøemner.

Del 3 i høringsnotatet indeholder en opsummering af kommentarer og indsigelser, der efter Energistyrelsens vurdering ikke specifikt vedrører miljøkonsekvensrapporten og dermed heller ikke indgår i Energistyrelsens vurdering af, om der på baggrund af miljøkonsekvensrapporten kan meddeles tilladelse til projektet. Det er eksempelvis spørgsmål rettet mod screeningen af arealer til kystnære havvindmølleparker tilbage i 2011-2012, de politiske beslutninger og grundlaget for de kystnære havvindmølleparker.

Del 1: Høringssvar fra myndigheder og institutioner, der udfører myndighedsopgaver

En række myndigheder og institutioner, der udfører myndighedsopgaver, har afgivet høringssvar i forbindelse med høringen af offentligheden og berørte myndigheder. Høringssvarene med Energistyrelsens bemærkninger er i dette afsnit gengivet særskilt, men de elementer i høringssvarene, der vedrører miljøpåvirkningerne fra projektet, fremgår også af skemaet i Del 2 af høringsnotatet. Energistyrelsens bemærkninger til de enkelte høringssvar fremgår med *kursiv*.

Arbejdstilsynet henviser til tidligere høringssvar fra idéfasen og den tekniske forhøring af projektet og har ikke bemærkninger udover, at Arbejdstilsynet forudsætter, at reglerne i arbejdsmiljøloven overholdes under planlægningen, og når det konkrete arbejde igangsættes.

Energistyrelsen har ikke yderligere bemærkninger og vil tage kontakt til Arbejdstilsynet i forbindelse med tilsyn med projektet, skulle det blive nødvendigt.

Strandingsmuseum St. George bemærker, at der i rapporten flere steder på s. 198 og 201 er refereret til en forkert kilde. Høringssvaret indeholder forslag til rettelser. Vedlagt høringssvaret er den manglende kilde.

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning. Fejlen i kildehenvisning vurderes ikke at have betydning for miljøvurderingen af projektet.

Aalborg Stift udtrykker stor bekymring over den visuelle påvirkning fra projektet og bemærker, at udsynet fra og oplevelsen af Engbjerg Kirke i landskabet vil blive påvirket ved opsætningen af vindmøllerne.

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning og bemærker, at miljøkonsekvensrapporten konkluderer, at projektet må forventes at medføre en væsentlig visuel påvirkning. Energistyrelsen har adresseret indholdet i høringssvaret og projektets visuelle og landskabelige påvirkning, herunder påvirkning af de kystnære kirker i området, i skemaet i Del 2 af høringsnotatet. Påvirkningen vurderes ikke at være til hinder for, at Energistyrelsen kan meddele tilladelse til projektet.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bekræfter de anførte forventede påvirkninger af havvindmølleparken på Forsvarsministeriets radardækning samt den igangværende dialog mellem Forsvarsministeriet og koncessionshaver. Styrelsen anmoder i høringssvaret om, at Værnfælles Forsvarskommando, Marinestaben, benævnes Forsvarskommandoen, Søværnskommandoen.

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning og har foretaget nødvendige rettelser i afgørelsen.

- **Transport- og Boligministeriet bemærker på vegne af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, at ordlyden i pkt. 7.7 om kranhøjder skal ændres. Vejdirektoratet har ingen indvendinger, men bemærker at eventuelle vejombygninger skønnes at kunne blive af en sådan størrelse og karakter, at de ud over vejbestyrelsen skal godkendes af andre relevante myndigheder herunder politiet.**

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning og har foretaget den nødvendige rettelse i afgørelsen.

Lemvig Kommune stiller sig kritisk over for den manglende inddragelse af kommunen i forbindelse med beslutningen om at flytte koncessionsområdet. Kommunen bemærker, at vindmøllerne bør placeres længst muligt mod nordvest i det nuværende koncessionsområde. Kommunen anmoder desuden om, at lysafmærkningen på møllerne begrænses mest muligt, samt at koncessionshaver igennem hele driftsperioden er forpligtet til at søge og anvende den absolut bedst tilgængelige teknologi, som kan reducere den visuelle påvirkning.

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning og har i skemæt i Del 2 af høringsnotatet uddybende bemærkninger i forhold til den visuelle påvirkning, lysmarkering og det alternative opstillingsmønster. I forhold til flytningen af opstillingsområdet, foretaget i 2013 efter anbefaling fra Søfartsstyrelsen grundet betydelige hindringer for den internationale skibsfart, har Energistyrelsen og Lemvig Kommune tidligere drøftet beslutningen. Det var således også den ændrede placering, der indgik i miljøvurderingen i 2015.

- **Erhvervsministeriet bemærker på vegne af Søfartsstyrelsen, at der skal aftales afmærkningsplan med Søfartsstyrelsen og ikke Energistyrelsen, som anført i afsnit 3.4.4.1 i miljøkonsekvensrapporten. Der bemærkes derudover en fejl i den vedlagte sejladsrisikovurdering, idet der ikke er forbud mod sejlads mellem vindmøllerne og ikke er en begrænsning på skibenes afstand til vindmøllerne.**

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning. Fejlen i sejladsrisikovurderingen ift. sejladsforbud mellem vindmøllerne og fejlen i miljøkonsekvensrapporten ift. aftale om afmærkningsplan har ikke betydning for miljøvurderingen af projektet og Energistyrelsens afgørelse.

- **Miljø- og Fødevareministeriet bemærker, at det fremgår af høringsmaterialet, at der er tale om opstilling af 20 stk. 8,4 MW Siemens vindmøller. Af baggrundsrapporten vedrørende støjberegninger fremgår det, at der er lagt målte støjemissions data for en 8,0 MW Siemens vindmølle til grund for støjberegningerne. Miljø- og Fødevareministeriet kan af høringsmaterialet ikke se en nærmere omtale heraf eller vurdering af betydningen af denne forskel, hvilket bør belyses i rapporten. Idet de beregnede støjbidrag fra Vesterhav Syd møllerne er væsentligt lavere end de gældende støjgrænser, vil en eventuel forskel i støjemission mellem en 8,0 MW vindmølle og en 8,4 MW vindmølle næppe have væsentlig betydning for de beregnede samlede støjniveauer fra nye og eksisterende vindmøller, men såfremt der ikke på nuværende tidspunkt foreligger emissionsmålinger for den konkrete 8,4 MW vindmølle, bør der i tilladelsen stilles vilkår om tilvejebringelse af dokumentation for støjemissionen fra denne vindmølletype. I miljøkonsekvensrapporten omtales en af Health Canada gennemført undersøgelse om sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter, offentliggjort første gang i 2014. Det anføres, at "Undersøgelsen fandt dog en signifikant sammenhæng mellem oplevet stress, et højere niveau af stresshormonet kortisol og vindmøllestøj". I henhold til Miljø- og Fødevareministeriets oplysninger om den pågældende undersøgelse, omtales i rapporten den kendte sammenhæng mellem oplevet stress og stresshormonet kortisol, men undersøgelsen har ikke fundet en sammenhæng mellem målte kortisolniveauer og støj fra vindmøller.**

Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning og skal bemærke, at Vattenfall har oplyst, at støjberegningen er udført på baggrund af målinger af kildestøj for en 8,6MW variant af den mølletype, der benyttes i projektet. Henvisningen til 8,0MW mølletypen skyldes, at typecertifikatet knytter sig til denne mølletype, der har en såkaldt flexkonfiguration, hvor typecertifikatet indeholder to varianter med hhv. 8,0MW power rating og 8,6MW power rating. Idet støjberegningen ifølge Vattenfall er baseret på den variant af møllen med højest effekt og med højest kildestøj, forventes støjen fra en 8,4MW variant, der skal benyttes til projektet, at være marginalt mindre. Det er derfor Energistyrelsens vurdering, at der ikke er behov

for yderligere vilkår ift. dokumentation af støjen. Energistyrelsen bemærker her, at vindmølletypen, der benyttes, skal certificeres i henhold til de danske certificeringsregler.

Del 2: Opsummering og vurdering af de indkomne bemærkninger ift. indholdet i miljøkonsekvensrapporten

Emne fra høringsvar	Høringsvar nr.	Indhold fra høringsvar samt Energistyrelsens bemærkninger og vurdering (i <i>kursiv</i>)
<p>Udkast til tilladelsen/den endelige tilladelse</p> <p>Indhold i tilladelsen</p> <p>Myndighedsrolle</p>	<p>2, 41, 45, 47, 51, 64, 92, 93, 96</p>	<p>Indhold i høringsvar:</p> <p>Nogle høringsvar bemærker, at processen har været præget af et tæt samspil mellem Vattenfall og Energistyrelsen, og at Energistyrelsen ønsker projektet gennemført på trods af folkelig modstand og dalende kommunal opbakning.</p> <p>Flere høringsvar finder det kritisabelt, at Energistyrelsens udkast til afgørelse var en del af det materiale, der blev sendt i offentlig høring, da det antyder, at Energistyrelsen på forhånd har taget stilling til projektet og har taget parti i høringsprocessen. Der henvises bl.a. til formuleringen i høringsmaterialet, hvor det angives, at det er Energistyrelsens foreløbige vurdering, at projektet på det foreliggende grundlag ikke vil medføre uacceptable miljøvirkninger.</p> <p>Flere høringsvar udtrykker også frustration over, at mange emner i høringsvarene og spørgsmål til Energistyrelsen, bl.a. i forbindelse med borgermøderne den 16. og 17. juni 2020, vedrører aspekter af sagen, som Energistyrelsen har oplyst ikke kan indgå i vurderingen af, om der kan gives tilladelse til projektet. Mange spørgsmål vedrører f.eks. Havmølleudvalgets screening for at finde egnede placeringer til kystnære havvindmølleparker, flytning af Vesterhav Nordområdet eller de økonomiske forudsætninger for projekterne. Det findes således problematisk, at de problemstillinger, offentligheden finder væsentlige, dermed ikke bliver genstand for sagsbehandling, hvilket der bliver gjort opmærksom på er i strid med intentionerne i miljøvurderingslovgivningen.</p>

	<p>Energistyrelsens bemærkninger:</p> <p><i>Energistyrelsen er VVM-myndighed for havvindmølleparker og skal på baggrund af bl.a. bygherens miljøkonsekvensrapport og indkomne hørings svar fra offentligheden vurdere, hvorvidt projektet kan gennemføres. I en miljøvurderingsproces vil der ofte være en tæt dialog mellem bygheren, der udarbejder miljøkonsekvensrapporten, og myndigheden, der skal vurdere miljøkonsekvensrapporten, for at sikre, at den opfylder nødvendige krav i miljøvurderingsloven og lever op til myndighedens forventninger. Energistyrelsen skal i forhold til den folkelige og kommunale modstand understrege, at projektet er politisk besluttet, og at der fra politisk side er et klart ønske om at overholde statens aftale med Vattenfall.</i></p> <p><i>Miljøvurderingsloven stiller krav om, at et udkast til afgørelse skal fremsendes i offentlig høring, hvis et sådant foreligger, og stiller ligeledes krav om, at myndigheden, når den modtager miljøkonsekvensrapporten, gennemgår rapporten med henblik på at vurdere, om den opfylder de nødvendige krav. At et udkast til tilladelse har været fremlagt i offentlig høring sammen med miljøkonsekvensrapporten ændrer ikke på, at Energistyrelsen i henhold til miljøvurderingslovens § 25 er forpligtet til at inddrage resultatet af den offentlige høring som grundlag for den endelige afgørelse, hvilket også er tilfældet for dette konkrete projekt.</i></p> <p><i>Energistyrelsen kan oplyse, at der i den konkrete sag ikke har været hørings svar, der har bevirket, at nye supplerende undersøgelser skulle foretages, eller at Energistyrelsen vurderer projektets miljøpåvirkninger af en sådan karakter, at der ikke kan meddeles tilladelse til projektet. Energistyrelsen oplyste i forbindelse med høringen, at det er styrelsens foreløbige vurdering, at projektet på det foreliggende grundlag ikke vil medføre miljøpåvirkninger af en sådan karakter, at der ikke kan meddeles tilladelse til projektet. Dette er ikke et udtryk for, at den endelige afgørelse allerede er truffet, men oplysning om, hvilken afgørelse Energistyrelsen forventer at kunne</i></p>
--	--

		<p><i>træffe, hvis høringen af offentligheden og berørte myndigheder ikke resulterer i krav om supplerende undersøgelser eller får anden betydning for afgørelsen.</i></p> <p><i>Den endelige afgørelse kan først træffes, når sagen er fuldt oplyst, dvs. efter høringsfristens udløb, og når Energistyrelsen har modtaget offentlighedens og myndighedernes bemærkninger til miljøkonsekvensrapporten og har foretaget en vurdering af betydningen for afgørelsen.</i></p> <p><i>I forhold til kritikken af at en lang række spørgsmål og bekymringer, udtrykt i høringssvarene og på borgermøderne afholdt den 16. og 17. juni 2020, ikke indgår i vurderingen, skal Energistyrelsen gøre opmærksom på, at Havmølleudvalgets screening i perioden 2011-2012, den politiske beslutning om de konkrete kystnære områder, der skulle indgå i et udbud, den efterfølgende proces med forundersøgelser mv. samt udbudsprocessen ikke kan indgå som en del af Energistyrelsens vurdering af miljøkonsekvensrapporten.</i></p>
Sejladrisiko	81	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p><i>Erhvervsministeriet har fremsendt høringssvar på vegne af Søfartsstyrelsen, hvori der påpeges to fejl i miljøkonsekvensrapporten og sejladrisikovurderingen ift. afmærkningen af havvindmølleparken og sejlad i havvindmølleparken.</i></p> <p>Energistyrelsens bemærkninger:</p> <p><i>Energistyrelsen tager høringssvaret til efterretning. De påpegede fejlagtige formuleringer har ikke konsekvenser for vurderingen af projektet, og høringssvaret har ikke betydning for Energistyrelsens afgørelse.</i></p>
Fiskeri	41, 52, 83, 96	<p>Indhold i høringssvar: Et høringssvar udtrykker tilfredshed med, at projektet giver bedre mulighed for at fiske med lette redskaber tættere på vindmøllerne og angiver, at det bør undersøges,</p>

	<p>om der kan åbnes yderligere op for fiskeri tættere på vindmøllerne med lette trawl og vodredskaber.</p> <p>To høringssvar udtrykker bekymring over forurening med mikroplast fra møllerne og den potentielle indvirkning på konsumfisk.</p> <p><i>Danmarks Fiskeriforening</i> bemærker, at fiskeriet påvirkes negativt pga. mindre adgang til området og som følge af, at ilandføringskablet ikke kan krydses med bundslæbende redskaber. Foreningen bemærker, at adgangen reguleres af kabelbekendtgørelsen, men at Energistyrelsen allerede i forbindelse med udbuddet burde stille som vilkår om, at koncessionshaver skal søge dispensation fra kabelbekendtgørelsen og sikre sameksistensen mellem de forskellige erhverv på havet. Foreningen gør opmærksom på, at der i England tillades fiskeri i alle nye havvindmøllerparker. Foreningen ønsker desuden oplyst, hvad omkostningen er ved det nye opstillingsmønster i forhold til det tidligere, da det område, hvor møllerne skal opstilles er betydeligt vigtigere for fiskeriet end den del af koncessionsområder, der er tættere på land. Foreningen bemærker endvidere, at hesterejefiskeri på den jyske vestkyst er et meget vigtigt og betydeligt fiskeri, og at der er stor bekymring over, om magnetfelterne fra ilandføringskablet vil påvirke hesterejefiskeriet. Det ønskes oplyst, om der findes videnskabelig dokumentation for at rejerne bevæger sig frit over disse kabler.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u></p> <p><i>Energistyrelsen har ikke kendskab til omfanget af forurening med mikroplast fra slitage på vindmøller og afledte konsekvenser for indholdet af mikroplast i havet eller i fisk.</i></p> <p><i>Energistyrelsen anerkender, at vindmøller muligvis kan være en kilde til udledning af mikroplast i havet, idet vindmøllevinger er fremstillet af et kompositmateriale, der indeholder plastik. Det forventes dog ikke, at der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning, herunder i forhold til øvrige</i></p>
--	---

		<p>forureningskilder. Energistyrelsen hæfter sig også ved, at der i tilgængelige rapporter om forurening med mikroplast ikke nævnes vindmøller som en væsentlig bidragskilde.</p> <p>Energistyrelsen skal bemærke, at forhindringer for fiskeriet og økonomisk kompensation for tabt indtjening er reguleret i fiskeriloven og ikke indgår i miljøvurderingen. Derimod indgår en vurdering af miljøpåvirkningen af fiskeriet som et materielt gode, hvor det bl.a. er vurderet, om projektet har væsentlig påvirkning på vigtige gyde- eller fangstområder. I forhold til hesterejer finder Energistyrelsen ikke anledning til at betvivle konklusionerne i miljøvurderingen, hvor det fremgår, at der ikke er belæg for, at magnetfelter kan have en væsentlig betydning for dyr i havet, idet magnetfelternes udbredelse af meget begrænset og små i forhold til det naturlige magnetfelt.</p> <p>I forhold til muligheden for at anvende trawl- og vodredskaber skal det bemærkes, at det i driftsfasen ikke er tilladt at fiske med bomtrawl inden for 200 meter af kabler mellem møllerne og ilandføringskablet. Det er ejeren af kablet, der skal søge om dispensation fra kabelbekendtgørelsen, og Energistyrelsen kan dermed ikke stille krav til Vattenfall om, at bomtrawl henover Vattenfalls kabler skal accepteres.</p> <p>Energistyrelsen skal i øvrigt henvise til fiskerilovens bestemmelser om forhandling og fastsættelse af erstatning.</p>
Marin biodiversitet, marine pattedyr og fugle	21, 74, 82	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Danmarks Jægerforbundet beklager, at der ikke er foretaget feltundersøgelser af gæssenes træk langs kysten, og hvor de trækker ind over land. Der henvises til, at vindmøllerne ikke må placeres uhensigtsmæssigt og medføre, at gæssene omlægges deres trækrute, da dette vil modvirke indsatserne med fuglereservater på land. I høringssvaret henvises også til, at miljøkonsekvensrapporten inddrager undersøgelser fra andre havvindmølleparker, der blot viser, at gæssene ikke kolliderer med møllerne, men ikke om trækruten omlægges. Der gøres også opmærksom</p>

	<p>på, at sådanne undersøgelser af omlægning af trækruter kan ske i september-oktober 2020, så det kan vurderes, om indflyvningen til bagvedliggende fuglebeskyttelsesområder påvirkes. Høringssvaret anerkender derudover, at opstillingsmønsteret vurderes at give mindst gene for trækfugle, men henviser til, at der med øget udbygning af havvind i Nordsøen bør foretages en samlet vurdering, hvor den kommende Thor Havvindmøllepark indgår såvel som påvirkninger af trækfuglene fra aktiviteter og forurening i andre lande. Der ønskes også en fremtidig monitoringsindsats, der skal belyse havvindmølleparkers indflydelse på fuglelivet.</p> <p><i>SF Lemvig</i> bemærker i deres høringssvar, at vindmøllernes placering parallelt med kysten også vurderes at være til mindst gene for fugletrækket langs vestkysten.</p> <p>Et høringssvar udtrykker bekymring over projektets påvirkning på det nærliggende fuglereservat.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u></p> <p><i>Der redegøres i miljøkonsekvensrapporten for, at meget få fugle i de nærliggende Natura 2000-områder bruger projektområdet som raste- eller fourageringsområde, da langt de fleste arter raster og fouragerer på land eller i og omkring de lavvandede fjorde og kystområder. De få arter, terner og måger, der kan tænkes at fouragere i projektområdet vurderes ikke at være følsomme over for forstyrrelser fra havvindmølleparker, og kollisionsrisikoen vurderes at være så lav, at projektet ikke kan medføre en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne. Ligeledes er der i vurderingen af påvirkning af trækfugle inddraget et betydeligt træk langs vestkysten. Ingen bestande af trækkende fugle, herunder ænder og gæs, vurderes dog at kunne blive væsentligt påvirket som følge af kollision.</i></p>
--	--

		<p><i>Grågås er ifølge modelberegningerne den art med det største forventede antal kollisioner om året, hvor 27 og 21 fugle forventes at kolliderer med hhv. Vesterhav Nord og Vesterhav Syd. Blot til sammenligning var det totale jagtudbytte af grågås i Danmark i 2019 ca. 55.000 fugle.</i></p> <p><i>Derudover vurderes lav potentiel påvirkning fra barriereeffekter, idet møllerne er placeret parallelt med kysten i den dominerende trækretning for de fleste arter. Baseret på overvågningsresultater fra både havvindmølleparker og vindmølleparker på land forventes projektet kun at medføre mindre ændringer af trækretningen, estimeret få hundrede meter, når fuglene skal undvige parken. Energistyrelsen finder ikke anledning til at betvivle konklusionerne i miljøkonsekvensrapporten for Vesterhav Nord og vurderer, at projektet generelt ikke kan have væsentlig betydning for trækretningen af ænder og gæs langs vestkysten og ind over land til raste- og fourageringsområder.</i></p> <p><i>Det ligger uden for rammerne af den konkrete miljøvurdering at undersøge trækruter for bl.a. gæs og andefugle langs den jyske vestkyst, når det ikke er relateret til det konkrete projekt. Sådanne undersøgelser kan eksempelvis ske som en del af den nationale naturovervågning under Miljøministeriet eller i forbindelse med andre indsatser ift. overvågning af trækfugle. Energistyrelsen finder ikke grundlag for at fastsætte vilkår om overvågning af fugle for det konkrete projekt, da der ikke vurderes at være væsentlige miljøpåvirkninger eller risiko herfor hverken for yngle- eller trækfugle knyttet til nærliggende fuglebeskyttelsesområder eller for trækfuglebestande generelt.</i></p> <p><i>I forhold til kumulative virkninger fra den kommende Thor Havvindmøllepark skal Energistyrelsen henvise til, at miljøvurderingen af denne skal forholde sig til eventuelle kumulative virkninger og dermed også inddrage påvirkninger fra Vesterhav Nord og Vesterhav Syd.</i></p>
--	--	---

Friluftsliv, rekreativ anvendelse, visuel påvirkning og landskab	3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 21, 23, 24, 25, 28, 30, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 84, 85, 88, 90, 91, 93, 94, 96	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Størstedelen af høringssvarene peger på, at projektet vil have en ødelæggende visuel påvirkning på kystlandskabet. Mange henviser til placeringen ud for et stort sommerhusområde, den unikke og uberørte kyst og det ubrudte udsyn ud over havet. Mange høringssvar peger på, at vestkysten, som et af de sidste områder, er uforstyrret af tekniske anlæg, og at vindmølleparken vil have en ødelæggende effekt på karakteren af kystlandskabet, oplevelsen af landskabet og på herlighedsværdien i området herunder særligt ved strandene og i det unikke klitlandskab.</p> <p>Akademirådet anerkender indsatsen i forhold til grøn omstilling men finder, at projektet vil medføre en stor miljøpåvirkning af den visuelle oplevelse af kystlandskabet og vil "punkttere" oplevelsen af horisonten. Der henvises bl.a. til Vesterhavet som Danmarks "Grand Canyon", og at mange mennesker ønsker mindst mulig teknisk forstyrrelse af det kystnære landskab.</p> <p>Mange høringssvar fremhæver særligt området ved Bovbjerg, med bl.a. Bovbjerg klint og Bovbjerg Fyr, som et enestående område, både hvad angår natur- og kulturværdi, der har stor betydning for folk. Kystlandskabet og den uberørte og barske natur ved Fjaltring og Ferring Sø fremhæves også som et område, der vil blive påvirket negativt af projektet. Flere høringssvar, herunder Aalborg Stift, nævner de kystnære kirker i området, deres placering i landskabet og den historiske betydning.</p> <p>Et høringssvar spørger specifikt til, på hvilken baggrund Energistyrelsens mener, at de visuelle indvirkninger fra projektet og påvirkning af kystlandskabet ikke er af en sådan karakter, at der ikke kan meddeles tilladelse til projektet. Andre høringssvar fremhæver den store forskel på beskyttelsen af landskabet på havet og på land, hvor der bl.a. gælder planlovens regler om kystnærhedszonen og naturbeskyttelseslovens regler om strandbeskyttelse og klitfredning.</p>
---	---	--

		<p>Mange høringssvar fremhæver også, at vindmøllerne vil have stor negativ påvirkning på oplevelsen af solnedgangen over havet, som er unik for området, og at den lovpligtige lysmarkering på vindmøllerne vil have stor negativ påvirkning for oplevelsen af landskabet og horisonten om natten. Der henvises til, at havvindmølleparkerne med lys vil give landskabet et mere industrielt udseende om natten, og flere høringssvar sammenligner det med en forlystelsespark eller lign.</p> <p>Lemvig Kommune ønsker, at lysafmærkningen på møllerne begrænses mest muligt, og allerhelst helt erstattes af andre teknologier. Flere høringssvar beder om, at lysmarkeringen bliver radarskyret og dermed kan slukkes, når der ikke er fly i nærheden.</p> <p>I høringssvarene henvises også til den ubrudte horisont over Vesterhavet og Geopark Vestjylland. Der henvises også til et igangværende arbejde med at gøre Bovbjerg-området til UNESCO kulturarv. Der gøres i høringssvar også opmærksom på kystnærhedszonen, klitfredningerne og strandbeskyttelsen, og et høringssvar henviser til, at de kystnære møller står så tæt på land, at de burde underlægges samme restriktioner som projekter på land.</p> <p>Et høringssvar henviser også til formålsbestemmelsen i naturbeskyttelsesloven samt planlægningsloven, hvoraf bl.a. fremgår beskyttelsen af landskaber og åbne kyster.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger:</u> <i>Miljøkonsekvensrapporten skal, ud over påvirkningen fra projektet på en række miljøforhold, herunder landskabet, også beskrive påtænkte foranstaltninger for at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere væsentlige skadelige virkninger. Miljøvurderingsloven indeholder dog ikke nærmere bestemmelser om, hvorvidt væsentlige miljøpåvirkninger kan tillades, da dette afhænger af relevante beskyttelsesbestemmelser, grænseværdier mv. i den relevante sektorlovgivning, som eksempelvis reglerne om støj fra vindmøller.</i></p>
--	--	--

		<p><i>Ved placering af store vindmøller tæt på kysten kan det ikke undgås, at vindmøllerne vil påvirke de visuelle og landskabelige forhold og dermed også påvirke oplevelsen af kystlandskabet. Det er efter Energistyrelsens vurdering ikke en påvirkning, der er mulig at afværge inden for den politisk fastsatte ramme for projektet og den koncessionsaftale, der er indgået med Vattenfall på baggrund af det afholdte udbud, da det hovedsageligt er selve afstanden til vindmøllerne, der bevirker den visuelle og landskabelige påvirkning.</i></p> <p><i>Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at der på baggrund af VVM-redegørelsen i 2015 blev fastsat en række vilkår for at mindske den visuelle påvirkning fra projektet, der fremgår af etableringstilladelsen af 22. december 2016, og som har været grundlag for udformningen af det konkrete projekt. Vindmøllerne skal således opstilles i et let opfatteligt geometrisk mønster og optræde i landskabet som en velafgrænset gruppe, være af samme type, højde og ens af udseende, ligesom det skulle tilstræbes at opstille færre, men mere højtydende vindmøller, og der skulle tilstræbes en placering så langt fra kysten som muligt.</i></p> <p><i>Det er Energistyrelsens vurdering, at Vattenfall med det fastsatte opstillingsmønster og valg af mølletype opfylder disse vilkår. Derudover har Energistyrelsen sat som vilkår i VVM-tilladelsen, der nu meddeles til Vattenfall, at der for så vidt muligt at mindske den visuelle påvirkning skal etableres radarstyring af lysmarkeringen, hvis det kan godkendes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Dette vil efter Vattenfalls vurdering kunne reducere lyspåvirkningen fra projektet i en stor del af tiden.</i></p> <p><i>Energistyrelsen skal i forhold til projektets visuelle påvirkning understrege, at projekterne på lige fod med andre større infrastrukturprojekter er politisk besluttet, og at der forud for den politiske beslutning om igangsættelse af udbud i de 6 kystnære områder blev forelagt et omfattende visualiseringsmateriale, som også var en del af høringsen i 2012. Materialet omfattede både eksem-</i></p>
--	--	--

		<p><i>pelvisualiseringer på vindmølleparker med forskellige møllehøjde og i forskellig afstand fra kysten (2 km, 4 km, 6 km og 12 km), fotografier af eksisterende vindmølleparker samt en faglig vurdering af den visuelle påvirkning.</i></p> <p><i>Det er samlet set Energistyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensrapporten i tilstrækkeligt omfang belyser den forventede visuelle påvirkning såvel som den forventede indvirkning på kystlandskabet og herunder de kystnære kirker.</i></p> <p><u>Indhold i høringssvar:</u></p> <p>Et par høringssvar kritiserer miljøkonsekvensrapportens metode til vurdering af indvirkningen på landskabet og den visuelle påvirkning og redegør for, at rapporten fejlagtigt definerer grænsen mellem nærzonen og mellemzonen ved en afstand på 5,7 km fra møllerne i strid Energistyrelsens rapport fra 2007 "Fremtidens Havvindmølleparker 2025". I denne rapport anbefales en grænse mellem nærzone og mellemzone for havvindmøller af denne størrelse sat til 13 km. Miljøkonsekvensrapporten benytter i stedet definitionen af zoner for den visuelle påvirkning baseret på anbefalinger for store vindmøller på land fra Skov og Naturstyrelsen, 2007. Høringssvarene gør opmærksom på, at vurderingen af den landskabelige påvirkning derfor er fejlagtig og undervurderer påvirkningen fra vindmøllerne.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u></p> <p><i>Energistyrelsen har af Vattenfall fået oplyst, at miljøkonsekvensrapporten benytter definitionen af nær-, mellem- og fjernzonen for store vindmøller på land fra Skov- og Naturstyrelsen, 2007, fordi der er tale om kystnære vindmøller, der kan opfattes på samme måde i landskabet som store vindmøller på land. Det er også denne definition og vurdering, der har ligget til grund for den landskabelige vurdering i VVM-redegørelsen fra 2015, hvor der i forbindelse med den offentlige høring også blev stillet spørgsmålstejn ved brug af denne metode.</i></p>
--	--	--

		<p><i>Konsekvenszonering er et redskab, der ofte benyttes i forbindelse med planlægning af vindmøller eller andre høje byggerier og vurdering af visuelle påvirkninger, men er ikke et lovfastsat metodekrav eller udtryk for en tærskelværdi eller lignende for den visuelle påvirkning.</i></p> <p><i>Energistyrelsen medgiver, at der kan stilles spørgsmålstegn ved den anvendte metode i forhold til at benytte en definition af konsekvenszonerne jf. principperne for havvindmølleparker. Styrelsen vurderer dog ikke, at miljøkonsekvensrapporten fejlagtigt beskriver de visuelle eller landskabelige påvirkninger fra projektet. Definitionen af afstandsgrænsen mellem nærzonen og mellemzonen som enten 5,7 km eller 13 km fra vindmøllerne er ikke af væsentlig betydning for hverken vurderingen af de visuelle påvirkninger eller afgørelsen i den konkrete sag. Den i miljøkonsekvensrapporten anvendte definitionen af konsekvenszonerne har således ikke haft som konsekvens, at f.eks. visualiseringspunkter er blevet fravalgt, eller at miljøkonsekvensrapporten på anden måde undervurderer eller ikke beskriver den visuelle og landskabelige påvirkning. Det fremgår også af konklusionerne i rapporten, hvilket også er Energistyrelsens vurdering i sagen, at projektet må forventes at medføre en væsentlig visuel påvirkning.</i></p> <p>Indhold i høringssvar:</p> <p>En lang række høringssvar udtrykker stor bekymring over projektets påvirkning på turismen i området, primært som følge af projektets kystnære placering og visuelle indvirkning på kystlandskabet og projektets betydning for oplevelsen af landskabet som turisterne kommer for.</p> <p>Mange høringssvar påpeger, at projektet vil gøre området mindre attraktivt for turister eller skræmme turister helt væk og dermed have afledte effekter på turismeerhvervet i området, mens høringssvar også peger på afledte konsekvenser for andre beskæftigelsessektorer i området, der er afhængig af turisme.</p>
--	--	---

	<p>Flere høringssvar udtrykker kritik af Vattenfalls behandling af projektets indvirkning på turisme i miljøkonsekvensrapporten og peger på, at der ikke i tilstrækkeligt omfang er vurderet på konsekvenserne for lokale arbejdspladser. Der henvises bl.a. til, at Vattenfall ikke bruger nye forskningsresultater fra turismeforskning, og at vurderingen ikke afspejler den aktuelle viden.</p> <p>Flere høringssvar påpeger også, at miljøkonsekvensrapporten ikke overholder krav i OSPAR-konventionen om belysning af socioøkonomiske konsekvenser i forhold til turismeerhvervet. Flere høringssvar henviser også til, at forventede positive effekter af havvindmølleparken på turisme er overvurderet og ikke retvisende. Der anføres også, at området vil skifte karakter fra naturområde til industriområde.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger:</u></p> <p><i>Det er Energistyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensrapporten i fyldestgørende omfang vurderer projektets indvirkning på den rekreative anvendelse. Påvirkningen vurderes således primært at relatere til den visuelle indvirkning fra projektet og betydningen for oplevelsen af kystlandskabet, idet der ikke vurderes at være en væsentlig påvirkning fra hverken støj eller begrænsninger af arealanvendelsen, der fysisk sætter begrænsninger for den rekreative anvendelse af kystområdet.</i></p> <p><i>Energistyrelsen skal i forhold til høringssvarenes kritik af manglende behandling af socioøkonomiske konsekvenser i miljøkonsekvensrapporten gøre opmærksom på, at dette ikke er et krav i medfør af miljøvurderingsloven, ligesom det ikke er et krav at foretage en vurdering af den økonomiske betydning for turismeerhvervet i området eller den lokale beskæftigelse, da det ligger uden for rammerne af en miljøvurdering. Det følger også af Energistyrelsens afgrænsningsudtalelse af 13. januar 2020, at turisme skal inddrages i forhold til vurderingen af projektets påvirkning på befolkningen som følge af den visuelle påvirkning, men at der ikke skal redegøres for økonomiske eller konkurrencemæssige forhold i relation til turismeerhvervet.</i></p>
--	--

		<p><i>Energistyrelsen skal også gøre opmærksom på, at OSPAR-konventionen ikke stiller krav om vurdering af socioøkonomiske påvirkninger eller indvirkning på turismeerhvervet i forbindelse med VVM af havvindmølleparker. OSPAR-Kommissionen har i 2008 udgivet en rapport med en overordnet vurdering af mulige påvirkninger fra havvindmølleparker såvel som retningslinjer for miljømæssige overvejelser i forbindelse med udbygning af havvind, hvor turisme fremgår under forhold, som kan blive påvirket, og hvor der kan være potentiel konflikt. Retningslinjerne, der ellers ikke er bindende, nævner dog ikke, at der skal foretages vurderinger af de socioøkonomiske påvirkninger eller erhvervsøkonomiske vurdering og henviser ellers til, at miljøvurdering af de konkrete projekter sker i henhold til VVM-direktivet.</i></p>
<p>Alternativer, den valgte løsning og afstand til vindmøller</p>	<p>11, 13, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 34, 35, 38, 39, 42, 43, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 53, 55, 58, 62, 68, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 82, 85, 87, 88, 90, 93, 97.</p>	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Mange høringssvar ønsker vindmøllerne placeret så langt ude på havet som muligt uden for koncessionsområdet og henviser til, at projektet burde lægges sammen med den kommende Thor Havvindmøllepark eller en kommende "energiø" i Nordsøen. Flere høringssvar nævner afstande på 20-40 km fra kysten og henviser til, at der er både plads til grøn energi og bevarelse af kystlandskabet. Der er også høringssvar, der ønsker møllerne placeres så langt væk, at de slet ikke kan ses fra kysten.</p> <p>Flere høringssvar ønsker også møllerne placeret så nordligt som muligt i et mere kompakt opstillingsmønster, så der ikke opstilles møller ud for Bovbjerg, eller så dette område forstyrres mindst muligt. Flere giver udtryk for, at et sådant opstillingsmønster med møller i to eller tre rækker vil være at foretrække frem for en enkelte række af vindmøller, der fylder mere i horisonten og påvirker en større del af kyststrækningen. Der er også høringssvar, der giver udtryk for, at det valgte opstillingsmønster er det værst tænkelige i forhold til påvirkningen af kysten.</p>

	<p><i>Lemvig Kommune</i> har i deres høringssvar anført, at vindmøllerne bør placeres i den nordvestlige del af koncessionsområdet, og flere høringssvar ønsker en forklaring på, hvorfor det af Lemvig Kommune skitserede opstillingsmønster eller et mere kompakt opstillingsmønster ikke kan realiseres. Flere høringssvar anfører også, at vurderingen af alternativer ikke er fyldestgørende.</p> <p>Der anføres også, at der med Vesterhav Nord og Thor Havvindmøllepark kan blive tale om en ubrudt række af vindmøller fra syd til nord, når man står på kysten, og at vindmøllerne derfor bør opstilles længere mod nord i opstillingsområdet, så der opstår en visuel "pause", og de to havvindmølleparker ikke kommer til at opleves som én stor havvindmøllepark.</p> <p><i>Danmarks Naturfredningsforeningen Lemvig</i> angiver i deres høringssvar, at der ikke er grundlag for at afvise et alternativt og mere kompakt opstillingsmønster med møllerne i tre rækker i den nordlige del af koncessionsområdet, og at dette opstillingsmønster vil medføre den mindste visuelle påvirkning ud for Bovbjerg. Der angives også, at den forkortede afstand til kysten, hvis møllerne skulle opstilles i flere rækker ikke har væsentlig betydning, men at det omvendt ville have væsentlig positiv betydning, hvis den sydlige del af opstillingsområdet blev friholdt.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u> <i>Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at Vattenfall er bundet af det afholdte udbud og koncessionsaftalen og dermed ikke kan opstille vindmøllerne uden for det fastsatte koncessionsområde. Fra politisk side er der løbende i forbindelse med spørgsmål om de kystnære projekter fra både borgere og Folketinget givet klart udtryk for, at kontrakterne med Vattenfall ikke ophæves. Placering af projekterne længere fra kysten, i sammenhæng med den kommende Thor Havvindmøllepark eller som en del af en kommende "energiø" i Nordsøen er derfor ikke relevant og indgår ikke i miljøvurderingen af det konkrete projekt som mulige alternativer. Energistyrelsen har ikke lovhjemmel eller politisk mandat til at søge flytning af projektet ud til en kommende Thor Havvindmøllepark eller "energiø" i Nordsøen.</i></p>
--	--

		<p><i>Vattenfall har i henhold til den indgåede koncessionsaftale og etableringstilladelsen, der blev meddelt den 22. december 2016, ret til at vælge et opstillingsmønster, så længe det overholder de i etableringstilladelsen fastsatte vilkår. I henhold til etableringstilladelsen skulle vindmøllerne således opstilles i et let opfatteligt geometrisk mønster og optræde i landskabet som en velafgrænset gruppe, være af samme type, højde og ens af udseende, ligesom det skulle tilstræbes at opstille færre, men mere højtydende vindmøller og tilstræbes en placering så langt fra kysten som muligt.</i></p> <p><i>Det er Energistyrelsens vurdering, at disse vilkår fortsat er relevante for at nedbringe den visuelle påvirkning fra projektet. Det er også Energistyrelsens vurdering, at Vattenfall med det konkrete opstillingsmønster opfylder disse vilkår.</i></p> <p><i>I forhold til behandlingen af alternativer inden for koncessionsområdet er det Energistyrelsens opfattelse, at det primært relaterer sig til et alternativt opstillingsmønster, hvilket også har været fokus i høringssvarene. Det er Energistyrelsens vurdering, at Vattenfall i fyldestgørende omfang har opfyldt miljøvurderingslovens krav om belysning af rimelige alternativer.</i></p> <p><i>Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af mulige alternative opstillingsmønstre og redegør på baggrund af en række miljøforhold for den valgte løsning. Energistyrelsen finder herunder ikke grundlag for at tilsidesætte Vattenfalls vurdering af, at opstilling af vindmøllerne i én række bl.a. medfører mindre støjpåvirkning, mindre sejladsrisiko og et mere roligt visuelt udtryk fra projektet end opstilling i to eller flere rækker, der ville medføre, at flere vindmøller ville rykke tættere på kysten.</i></p>
Visualiseringer	23, 40, 43, 45, 47, 50, 54, 64, 65,	<u>Indhold i høringssvar:</u>

	66, 68, 71, 93	<p>Flere høringssvar giver udtryk for, at visualiseringerne benyttet til miljøkonsekvensrapporten er misvisende. Der peges bl.a. på, at visualiseringerne er mangelfulde, at de er utydelige pga. skyer i baggrunden og bagatelliserer den visuelle påvirkning.</p> <p>Der opfordres til, at der udarbejdes nye og mere realistiske visualiseringer af møllernes synlighed, og at de allerede foretagne visualiseringer ikke bruges i forbindelse med afgørelsen.</p> <p>Et høringssvar peges ligeledes på, at visualiseringerne er udført forkert med forkert optik, der ikke giver et realistisk indtryk af den visuelle påvirkning i landskabet. I et par høringssvar udtrykkes også ønske om video-visualiseringer eller 3D-visualiseringer, som de mener ville give et mere realistisk indtryk af vindmøllerne i landskabet.</p> <p>Der peges også på, at der burde være lavet visualiseringer af flere forskellige opstillingsmønstre, så man kunne vurdere den visuelle påvirkning og afveje alternativerne.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u></p> <p><i>Visualiseringer er et værktøj, der ofte benyttes i forbindelse med miljøvurderinger til at estimere et projekts visuelle indvirkning på omgivelserne. Visualiseringerne er også en del af grundlaget for vurderingen af projektets betydning for landskabet. Visualiseringer er dog ikke et lovkrav i forbindelse med miljøvurderinger, og der er ikke fastlagt officielle metodemæssige retningslinjer for brug af visualiseringer i miljøvurderinger.</i></p> <p><i>Det er vigtigt at huske på, som der også bliver gjort rede for i miljøkonsekvensrapporten og også blev fremhævet på borgermøderne afholdt den 16. og 17. juni 2020, at visualiseringer aldrig vil være helt retvisende og altid må forventes at afvige fra virkeligheden, fordi der er tale om computerbehandlede billeder og ikke egentlige fotografier af det færdige projekt.</i></p>
--	----------------	--

		<p>Det er Energistyrelsens vurdering, at de udførte visualiseringer har den nødvendige kvalitet og i fyldestgørende omfang kan danne grundlag for en vurdering af den visuelle påvirkning fra projektet og de landskabelige konsekvenser. Visualiseringerne understøtter således efter Energistyrelsens vurdering, at projektet kan forventes at være medføre en væsentlig visuel påvirkning på kystlandskabet. I forhold til brug af 3D-visualiseringer eller videovisualiseringer, der kunne vise vindmøllerne med dybdeeffekt i billedet og med roterende vinger, er det Energistyrelsens vurdering, at disse ikke ville bidrage til at give et bedre grundlag for at træffe afgørelse om tilladelse til projektet.</p>
Støj (anlæg og drift)	8, 18, 23, 41, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 54, 67, 70, 73, 74, 78, 84, 85, 88, 90, 93, 96	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Fleere høringssvar giver udtryk for, at vindmøllerne vil medføre væsentlige støjgener i de nærliggende sommerhusområder og udrykker også stor bekymring om, hvorvidt projektet kan overholde de gældende støjgrænser, særligt for lavfrekvent støj.</p> <p>Fleere høringssvar gør også opmærksom på, at støjen vil ødelægge roen i området og kan få helbredsmæssige konsekvenser. Et høringssvar anfører, at vurderingen skal inddrage nyeste viden om vindmøllestøj og påvirkning af sundhed.</p> <p>Fleere høringssvar efterlyser også reelle støjmålinger i stedet for beregninger og anfører, at støjberegningerne ikke tager højde for lydets udbredelse over vand. Et par høringssvar anfører også, at beregningerne ikke er udført for den rigtige type vindmøller. Et høringssvar kræver også udførelse af kontrolmålinger, før projektet sættes endeligt i drift for at dokumentere overholdelse af grænseværdierne.</p>

	<p>Et høringssvar giver udtryk for, at der er manipuleret med data og ønsker en forklaring på forskellen mellem de grafiske fremstillinger af støjpåvirkningen for Horns Rev 3 og Vesterhav Nord og Syd. Det anføres også, at rapportens inddragelse af støjmålinger fra vindmølletestcentret i Østerild ikke er repræsentative, fordi der er tale om en landvindmølle, som ikke larmer ligesom meget som de nye havvindmøller. Høringssvaret kritiserer også, at der ikke er beregnet lavfrekvent støj jf. Miljøstyrelsens forskrifter. I høringssvaret kræves også, at projektet bliver stillet i bero, indtil det er dokumenteret, om projektet opfylder støjkraevne.</p> <p>Et høringssvar ønsker også svar på, hvorfor Vattenfall ikke skal overholde Energistyrelsens retningslinjer fra 2012, hvor denne mølletype anbefales opstillet ude mellem 13-27.5 km.</p> <p>Et høringssvar bemærker, at der i miljøkonsekvensrapporten beregnes støj efter den nye bekendtgørelse, og ser med tilfredshed på, at der taget højde for refleksioner fra havoverfladen.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger:</u></p> <p><i>Miljøkonsekvensrapportens vurdering af støj er baseret på baggrundsrapporten om støj udarbejdet af EMD. Rapporten viser, at projektet ikke i sig selv eller kumulativt med andre vindmøller medfører overskridelse af støjgrænserne for vindmøllestøj – hverken normal eller lavfrekvent støj. Det er Energistyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensrapporten fyldestgørende redegør for projektets støjpåvirkning og overholdelse af grænseværdierne.</i></p> <p><i>Reglerne om støj fra vindmøller (støjbekendtgørelsen) administreres af Miljøstyrelsen. I støjbekendtgørelsen er angivet de nærmere metodemæssige krav til de støjberegninger, der benyttes i forbindelse med bl.a. miljøvurderinger (VVM'er). Vurderingen af støj for Vesterhav Syd og Nord</i></p>
--	---

	<p><i>er udført i henhold til den nye støjbekendtgørelse, der trådte i kraft den 13. februar 2019 og indeholder en justering af beregningsmetoden for støj fra vindmøller på havet. Støjberegningen for både Vesterhav Syd og Nord tager dermed højde for de såkaldte multiple refleksioner.</i></p> <p><i>EMD har benyttet konkrete målinger af kildestøjen fra den mølletype, som Vattenfall vil benytte til projektet. Disse målinger stammer fra det nationale testcenter ved Østerild, hvor den konkrete mølletype har været testet. Ved miljøvurderingen af Horns Rev 3 fra 2014 kendte man endnu ikke den konkrete mølletype, da miljøvurderingen blev foretaget før selve udbuddet. Støjberegningerne var derfor baseret på den forventede maksimale kildestøj (worst case scenarie). For Horns Rev 3 var der derudover dels tale om flere møller, og den estimerede kildestøj, der indgik i støjberegningerne var lidt højere end den, der nu ligger til grund for støjberegningerne for Vesterhav Syd og Nord, som er baseret på den konkrete mølletype.</i></p> <p><i>I forhold til efterfølgende målinger har Miljøministeriet oplyst Energistyrelsen, at egentlige målinger kan blive relevante senere ved et eventuelt tilsyn eller kontrol. I en kontrolsituation, hvor støjen ønskes kontrolleret, efter at vindmøllerne er sat i drift, har Miljø- og Fødevareministeriet også oplyst til Energistyrelsen, at det generelt kan være vanskeligt at gøre det ved målinger hos naboer, da målingerne ofte kan blive påvirket af baggrundsstøj fra bl.a. trafik eller vind. Det er kendetegnende for vindmøller, at de støjer under drift, når det blæser. Hvis baggrundsstøjen forstyrrer for meget, kan man ikke være sikker på, hvor stor en del af den målte støj, der faktisk kommer fra vindmøllen.</i></p> <p><i>Derfor er reglerne udformet, så kontrol af støjen fra vindmøller gennemføres ved at måle støjen tæt på møllen, hvor møllestøjen er kraftigere end i naboafstande, og hvor baggrundsstøjen derfor forstyrrer mindre. På baggrund af disse målinger beregnes støjen hos de berørte naboer. Hvis</i></p>
--	--

		<p>der i målingerne tæt på vindmøllen konstateres tydelige hørbare toner i støjen, skal der dog gennemføres målinger i nærheden af den mest støjbelastede bolig med henblik på en vurdering af toneindholdet.</p> <p>Det er Miljøstyrelsen, der er tilsynsmyndighed for vindmøller på havet, og som kan træffe afgørelse om eventuelle kontrolmålinger. Energistyrelsen vurderer ikke, at høringssvarene har konsekvenser for meddelelse af tilladelse til projektet, idet vurderingen af støj og de nødvendige støjberegninger er udarbejdet i henhold til gældende regler og viser, at alle støjgrænser vil være overholdt.</p>
Ejendomspriser/-værditab	3, 8, 14, 21, 27, 28, 48, 72, 85	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Fleere høringssvar henviser til, at projektet vil have en negativ påvirkning på ejendomsværdien i området og kan have betydning for muligheden for at udleje sommerhuse, fordi turister vil foretrække andre områder. Der udtrykkes også bekymring for, om ejendomme overhovedet vil kunne sælges med den visuelle påvirkning fra projektet.</p> <p>Det anføres også, at projektet vil få betydning for huspriserne og modarbejder målet om at få flere tilflyttere heriblandt børnefamilier, kunstner etc.</p> <p>Fleere høringssvar mener, at der bør gives erstatning eller kompensere for tabt ejendomsværdi, herlighedsværdi eller tabte indtægter fra udlejning.</p> <p>Energistyrelsens bemærkninger:</p> <p>De kystnære havvindmølleparker er omfattet af værditabsordningen, der administreres af Energistyrelsen, og som der vil blive informeret nærmere om, når der er truffet endelig afgørelse. Mil-</p>

		<p><i>jøkonsekvensrapporten indeholder ikke en nærmere vurdering af projektets forventede påvirkning på ejendomspriser eller tabt fortjeneste i forbindelse med udlejning, da vurdering af privat- eller erhvervsøkonomiske forhold ikke indgår i miljøvurderinger.</i></p>
Kulturarv og kirker	13, 23, 30, 33, 39, 40, 41, 45, 49, 68, 77, 87, 90, 93, 96	<p>Indhold i høringssvar:</p> <p>Der gøres opmærksom på, at vindmøllerne placeres tæt på land ved steder, der er beskyttet af fredninger og beskyttelseslinjer i henhold til naturbeskyttelsesloven, og at området rummer store værdier i form af kulturmiljøer, kirker, fortidsminder og geologiske værdier. Flere høringssvar fremhæver også, at området er så geologisk interessant, at der arbejdes for at få området optaget på UNESCO's Verdensarvsliste.</p> <p><i>Aalborg Stift</i> udtrykker særligt bekymring over påvirkning af udsynet fra Engbjerg Kirke og påvirkningen af oplevelsen af Engbjerg Kirke, som et markant monument i landskabet. Flere andre høringssvar fremhæver også de kystnære kirker i området og bekymring over, at oplevelsen af kirkerne og den kulturhistoriske betydning ødelægges med projektet.</p> <p><i>Fonden Bovbjerg Fyr</i> udtrykker også bekymring over den visuelle påvirkning og betydningen for oplevelsen af fyret i et unikt kultur- og naturlandskab.</p> <p>Flere høringssvar henviser til, at vestkysten er en enormt værdifuld kultur- og naturarv, som i Danmark nidkært bliver beskyttet af bl.a. strandbeskyttelses- og klitfredningslinje på land, men at denne beklageligvis ikke gælder på vand. Et høringssvar angiver også, at projektet er en mangel på respekt for vigtige kulturhistoriske elementer i forbindelse med Bovbjerg Fyr.</p> <p>Et høringssvar henviser til den karakteristiske og uforstyrrede landsby Langerhuse, som viser vigtigheden af de visuelle oplevelser i området, og hvor der bl.a. er udarbejdet en kulturmiljødegørelse og registrering af bygningers bevaringsværdi. Der henvises til, at der i den forbindelse</p>

		<p>ikke må opstilles vindmøller inden for lokalplanens område, og der efterlyses at havvindmøllerne i projektet vurderes på samme vis.</p> <p><u>Energistyrelsens bemærkninger til høringssvar:</u> <i>Energistyrelsen henviser her til bemærkningerne til høringssvarene vedr. den landskabelige påvirkning, som fremgår ovenfor. Ved placering af store vindmøller tæt på kysten kan det ikke undgås, at vindmøllerne vil påvirke oplevelsen af kulturlandskabet og kulturhistoriske elementer, hvis vindmøllerne er visuelt fremtrædende i området. Det er efter Energistyrelsens vurdering ikke en påvirkning, der er mulig at afværge inden for den politisk fastsatte ramme for projektet og den koncessionsaftale, der er indgået med Vattenfall på baggrund af det afholdte udbud, da det hovedsageligt er selve afstanden til vindmøllerne, der bevirker den visuelle og landskabelige påvirkning.</i></p> <p><i>Det er Energistyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensrapporten i fyldestgørende omfang beskriver den forventede væsentlige påvirkning på relevante kulturarvsforhold herunder også de kystnære kirker.</i></p>
ESPOO-høringssvar	95, 99	<p><u>Indhold i høringssvar:</u> <i>Holland har i forbindelse med den afholdte høringssvarproces efter ESPOO-konventionen bemærket, at der grundet afstanden til hollandsk farvand ikke forventes at være væsentlige grænseoverskridende påvirkninger på marsvin, og at der ikke forventes andre væsentlige grænseoverskridende virkninger fra projektet.</i></p> <p><i>Tyskland har bemærket, at det ikke fremgår af det fremsendte materiale, hvor stor den forventede påvirkning af fugle er ift. den biogeografiske population, herunder hvorvidt 1-procentskri-</i></p>

		<p>teriet er opfyldt (om projektet påvirker mere end 1 procent af den biogeografiske regionale bestand). Det bemærkes endvidere, at det er uklart, i hvilken udstrækning nedramning i anlægsfasen påvirker marsvin i nærliggende Natura2000-områder. I høringssvaret fremhæves det, at marsvin potentielt er i risiko for at få skader, herunder høreskader. Det bemærkes, at rapporten konkluderer, at der ikke forventes at være signifikante eller kumulative påvirkninger på Natura 2000-områder på trods af, at det ikke fremgår, hvad tætheden af individer i de beskyttede områder er. Det fremgår endeligt af høringssvaret, at det på den baggrund ikke kan konkluderes, at de planlagte afværgeforanstaltninger er tilstrækkelige.</p> <p>Energistyrelsens bemærkninger:</p> <p><i>Energistyrelsen har fremsendt et svar til de tyske myndigheder, der nærmere uddyber den forventede påvirkning af marsvin og fugle. I svaret gøres der opmærksom på, at projekterne skal overholde de danske retningslinjer for undervandsstøj som vil sikre, at der ikke sker en påvirkning af den økologiske funktionalitet for marsvin i området, og at der med afstanden på ca. 50 km til nærmeste Natura 2000-område, hvor marsvin er på udpegningsgrundlaget ikke kan forekomme en væsentlig påvirkning af området.</i></p> <p><i>I forhold til fugle redegøres der ligeledes for, at hverken fortrængning af fugle eller risiko for kollisioner kan medføre en væsentlig påvirkning i forhold til bestandene af arterne. Selv for de arter med det største antal beregnede kollisioner (grågæs med 27 forventede kollisioner pr. år) vil antallet af tabte individer ligge langt under grænsen for, hvornår der kan ske en påvirkning af bestanden.</i></p> <p><i>Energistyrelsen skal bemærke, at Tyskland er ikke vendt tilbage med yderligere bemærkninger, og at ESPOO-proceduren anses for afsluttet.</i></p>
--	--	--

Del 3: Høringssvar vedr. andre aspekter af projekterne og processen end miljøkonsekvensrapporten

Høringssvar vedr. økonomiske og tekniske forudsætninger for projektet, herunder samfundsøkonomi, afsætning af strøm og kapacitet i elnettet

En del af høringssvarene indeholder bemærkninger til projektets økonomiske og tekniske forudsætninger samt bemærkninger til samfundsøkonomi, afsætning af strøm og kapacitet i elnettet. Disse bemærkninger er ikke direkte relateret til miljøvurderingen, men er adresseret nedenfor.

En del høringssvar stiller spørgsmålstejn ved, om el-nettet i Vestjylland kan modtage strømmen og gør opmærksom på, at der i forvejen er overproduktion af el, der bevirker, at vindmøller i området slukkes og står stille en del af tiden.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Det kan dog oplyses, at Energinet kan foretage nedregulering af elproduktionsanlæg, når produktionen af el overstiger forbruget, fordi der i dag ikke er gode muligheder for at lagre el i vidt omfang. Reglerne om nedregulering fremgår af Lov om fremme af vedvarende energi. Det ligger uden for rammerne af miljøvurderingen at inddrage nedregulering. Energistyrelsen skal dog gøre opmærksom på, at det samlede projekt også inkluderer anlæg på land, der er nødvendige for at få strømmen fra projektet ind i transmissionsnettet.

I en række høringssvar stilles der spørgsmålstejn ved økonomien i projekterne såvel som samfundsøkonomien med henvisning til, at den politiske aftale og de politiske ønsker om at sænke prisen ved at opstille kystnære vindmøller siden er overhalet af den teknologiske og økonomiske udvikling i branchen. Der gøres opmærksom på, at det i dag er muligt at etablere havvindmøller billigere og længere ude på havet. I flere høringssvar gøres opmærksom på, at projekterne er en dårlig forretning for Danmark. Der gives også udtryk for, at projektet vil have negativ samfundsøkonomisk påvirkning i Lemvig Kommune med henvisning til faldende indtægter og arbejdspladser fra turisme og økonomiske konsekvenser for området.

Flere høringssvar giver også udtryk for, at det samfundsøkonomisk og miljømæssige vil være bedst, hvis de kystnære havvindmølleparker droppes og flyttes ud til Thor eller en kommende "energiø", og der ønskes en samfundsøkonomisk vurdering af den mulighed.

Der gives i en række høringssvar ligeledes udtryk for, at der skal tages fornyet stilling til de kystnære havvindmølleparker, og at regeringen bør ophæve kontrakterne med Vattenfall.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Energistyrelsen skal dog henvise til, at der med Energifaen fra 2012 blev truffet politisk beslutning om 500 MW kystnære havvindmølleparker, senere reduceret til 350MW, og at der efterfølgende med Kystmølleaftalen af 26. november 2012 blev truffet politisk beslutning om, hvilke områder, der skulle indgå i udbuddet, såvel som minimumsafstanden til kysten. Efterfølgende har der været afholdt udbud, og der er indgået koncessionsaftale med Vattenfall om opstilling af 180 MW havvind inden for

koncessionsområdet. Vattenfall og Energistyrelsen er bundet af koncessionsaftalen samt de meddelte tilladelser i henhold til VE-loven samt af de udbudsretlige regler. Dette indebærer, at vindmøllerne ikke kan flyttes uden for koncessionsområdet.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at styrelsen ikke har mandat til at ophæve kontrakten med Vattenfall, og at der fra politisk side ligeledes ikke er ønske om at ophæve kontrakten. Skiftende regeringer har forholdt sig til spørgsmålet, herunder mod at betale kompensation til Vattenfall. Den tidligere klima-, energi- og forsyningsminister, Lars Christian Lilleholt (V), har bl.a. i samråd i Folketinget den 2. april 2019 redegjort nærmere for de forventede negative konsekvenser ved at ophæve koncessionsaftalen bl.a. i forhold til investeringssikkerhed.

I forhold til samfundsøkonomiske konsekvenser skal Energistyrelsen bemærke, at der har været foretaget en screening af egnede placeringer og truffet politisk beslutning om at foretage det kystnære udbud, hvor der forud for udbuddet bl.a. blev udarbejdet en businesscase og analyse af projektøkonomi. Der har ikke siden været foretaget samfundsøkonomiske analyser af projekterne, da Energistyrelsen som anført er bundet af kontrakterne med Vattenfall.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det ligger uden for rammerne af en miljøvurdering at vurdere de erhvervsøkonomiske konsekvenser af projektet, herunder om projektet medfører en forøgelse eller tab af arbejdspladser.

Flere høringsvar gør opmærksom på, at der i flere lande opføres havvindmølleparker uden tilskud, og at udviklingen på havvindområdet er gået så stærkt, at tiden er løbet fra de kystnære havvindmølleparker.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Energistyrelsen bemærker dog, at processen for opførelse af en havvindmøllepark er langvarig, hvor der går adskillige år fra afholdelse af udbud og indgåelse af en koncessionsaftale, til en havvindmøllepark er etableret og kan nettilsluttes. I perioden fra udbuddet af Vesterhav Syd og Vesterhav Nord og frem til i dag er der sket en udvikling mod generelt lavere bud. Energistyrelsen og Vattenfall er dog fortsat bundet af det udbud, der har været afholdt, og af de koncessionsaftaler, som er indgået.

Flere høringsvar gør opmærksom på, at der i flere lande opføres havvindmølleparker uden tilskud, og at udviklingen på havvindområdet er gået så stærkt, at tiden er løbet fra de kystnære havvindmølleparker.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Energistyrelsen bemærker dog, at processen for opførelse af en havvindmøllepark er langvarig, hvor der går adskillige år fra afholdelse af udbud og indgåelse af en koncessionsaftale til en havvindmøllepark er etableret og kan nettilsluttes. I perioden fra udbuddet af Vesterhav Syd og Vesterhav Nord og frem til i dag er der sket en udvikling mod generelt lavere bud. Til trods for udviklingen er Energistyrelsen og Vattenfall fortsat bundet af det udbud, der har været afholdt, og af de koncessionsaftaler, som er indgået.

Høringsvar vedr. den forudgående proces, herunder screening, udpegning og afgrænsning af området, indgåelse af aftaler med Vattenfall, de politiske beslutninger samt den demokratiske proces

Flere høringsvar indeholder bemærkninger til den forudgående proces med screening og udvælgelse af de kystnære områder og de politiske beslutninger herunder kritik af manglende demokrati og inddragelse af offentligheden.

Flere høringsvar stiller spørgsmål ved Havmølleudvalgets screening af egnede placeringer til kystnære havvindmølleparker og ønsker at vide, hvorfor området blev indskrænket fra 4-20 km til 4-10 km fra kysten, og hvorfor projektområdet er beliggende inden for 10 km fra kysten, når det politiske opdrag var screening af arealer inden for 20 km fra kysten. Der henvises også til, at placering af de kystnære havvindmølleparker strider imod Energistyrelsens rapport fra 2007 "Fremtidens Havvindmølleparker 2025", der tilsiger, at store vindmøller skal placeres 15-20 km fra kysten.

Der er i nogle høringsvar fremsat kritik af den manglende offentlighed i forbindelse med forligspartiernes beslutning om at gennemføre udbud af de seks udvalgte områder samt kritik af den manglende offentlighed om, at ministeren havde været i dialog med borgmestrene i de udvalgte områder.

I flere høringsvar anføres det, at fremgangsmåden for planlægningen af de kystnære havvindmølleparker har afskåret den offentlige debat og har været i strid med regler om inddragelse af offentligheden og har sat den demokratiske proces ud af spil.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Det bemærkes dog, at Havmølleudvalget i 2011-2012 gennemførte en screening af området inden for 20 km fra kysten med for at finde egnede placeringer til kystnære havvindmølleparker. Screeningen skete på baggrund af den daværende regerings ønske om etablering af vindmølleparker tættere på kysten end de egentlige havvindmølleparker.

Udpegningen af Vesterhav Nord-området, såvel som de øvrige kystnære områder, er resultatet af Havmølleudvalgets samlede afvejning af en række væsentlige arealinteresser som eksempelvis sejlad, råstofinteresser og naturhensyn i forhold til det politiske ønske om kystnære for at reducere anlægs- og driftsomkostninger. Det skal her bemærkes, at 9 ud af de 16 områder, der blev identificeret i screeningsrapporten fra 2012, rakte ud over 10 km fra kysten. På baggrund af udkastet til screeningsrapport og et omfattende visualiseringsmateriale blev der foretaget en høring, før der i forligskredsen blev truffet beslutning om de endelige områder, der skulle forberedes til udbud.

Der er i nogle høringsvar fremsat kritik af den manglende offentlighed i forbindelse med forligspartiernes beslutning om at gennemføre udbud af de seks udvalgte områder samt kritik af den manglende offentlighed om, at ministeren havde været i dialog med borgmestrene i de udvalgte områder.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Energistyrelsen skal dog gøre opmærksom på, at en screening i sig selv ikke er en lovpligtig proces underlagt miljøvurderingslovens regler om offentlighed. Det endelige udkast til Havmølleudvalgets screeningsrapport, den tilhørende strategiske miljøvurdering og visualiseringsmaterialet var i høring i perioden 22. juni til 26. august 2012. Efterfølgende var der dialog med de relevante kommuner, og kommunernes tilbagemeldinger indgik i det videre arbejde og den politiske beslutning om de områder, der skulle indgå i udbuddet. Siden blev der foretaget to offentlige høringer i forbindelse med miljøvurderingen i 2015 forud for afholdelse af udbuddet, ligesom der i forbindelse med den nye miljøvurdering er afholdt en offentlig høring, før Energistyrelsen afgav udtalelse om afgrænsning af miljørapportens indhold samt senest i perioden 5. maj til 30. juni 2020 over den endelige miljøkonsekvensrapport.

I flere høringsvar stilles der spørgsmål ved beslutningen om flytning af Vesterhav Nord-området uden inddragelse af lokalpolitikere eller lokalbefolkning. Der gøres opmærksom på, at det først var i januar 2014 under idéfasen for den første miljøvurdering af projektet, at den sydlige placering af Vesterhav Nord-området blev offentligt kendt.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Flytningen af Vesterhav Nord fra den oprindelige placering skete i foråret 2013, og der blev redegjort for flytningen i forbindelse med VVM-redegørelsen fra 2015, hvor der også blev gjort opmærksom på, at det var hensynet til sejladsikkerheden og påvirkningen af den internationale skibsfart, som bevirkede en flytning af området til den nuværende placering.

Flere høringsvar bemærker, at den politiske aftale fra 2012 samt økonomiske interesser vægtes højere end bæredygtighed, æstetik, samt beskyttelse af natur og miljø.

Energistyrelsen skal gøre opmærksom på, at emnet ikke vedrører miljøpåvirkningerne fra det konkrete projekt og ligger uden for rammerne af, hvad der skal indgå i en miljøvurdering.

Energistyrelsen bemærker, at Energistyrelsen som VVM-myndighed skal vurdere projektets miljøpåvirkninger samt træffe afgørelse om, hvorvidt projektet kan tillades under iagttagelse af reglerne om miljøvurdering og den relevante sektorlovgivning. Energistyrelsen varetager denne opgave med politisk opdrag i kystmølleaftalen. Der henvises i øvrigt til Energistyrelsens bemærkninger til miljøemnerne i skemaet i Del 2 af høringsnotatet.

Bilag A – Liste over høringsvar fra høring af offentligheden og berørte myndigheder

Energistyrelsens akt-nr.	Afsender
3	Privat
5	Privat
6	Privat
7	Arbejdstilsynet
8	Privat
9	Privat
10	Privat
11	Privat
12	Privat
13	Fonden Bovbjerg Fyr
14	Privat
15	Privat
16	Privat
17	Privat
18	Privat
19	Privat
20	Privat
21	Privat
22	Privat
23	Privat
24	Privat
25	Lemvig Museum
27	Privat
28	Privat

29	Strandingsmuseum St. George
30	Privat
31	Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
32	Arbejdstilsynet
33	Aalborg Stift
34	Privat
35	Privat
36	Transport- og Boligministeriet
37	Privat
38	Lemvig Kommune
39	Privat
40	Privat
41	Grundejerforeningen Vejlbj Klit
42	Privat
43	Fjaltring-Trans Beboerforening
44	Privat
45	Privat
46	Privat
47	Foreningen Stop Vesterhav Nord
48	Privat
49	Privat
50	Privat
51	Foreningen Stop Vesterhav Nord
52	Privat
53	Akademiraadet
54	Privat

55	Danmarks Naturfredningsforening Lemvig
56	Privat
57	Privat
58	Privat
59	Privat
60	Privat
61	Privat
62	Privat
63	Privat
64	Privat
65	Privat
66	Privat
67	Privat
68	Privat
69	Privat
70	Privat
71	Privat
72	Privat
73	Privat
74	Danmarks Jægerforbund
75	Ferring Borgerforening
76	Privat
77	Privat
78	Privat
79	Privat
80	Privat

81	Erhvervsministeriet
82	SF Lemvig
83	Danmarks Fiskeriforening
84	Privat
85	Privat
86	Miljø- og Fødevarerministeriet
87	Privat
88	Privat
89	Foreningen Hirsholm uden møller
90	Privat
91	Privat
92	Privat
93	Privat
94	Privat
95	Holland - ESPOO
96	Privat
97	Privat
99	Tyskland - ESPOO